

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urto/5/2021
Identifikačné číslo spisu:	1021200264
Dátum vydania rozhodnutia:	22.12.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1021200264.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 22. decembra 2021 v Bratislave, v trestnej veci odsúdeného S. P., v konaní o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia, o odvolaní odsúdeného S. P. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6Ntc/8/2021, zo 16. septembra 2021 takto

rozhodol:

I. Podľa § 518 ods. 4, veta tretia Trestného poriadku rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6Ntc/8/2021, zo 16. septembra 2021 z r u š u j e .

II. Podľa § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov
o d m i e t a

uznanie a vykonanie rozsudku Krajského súdu Korneuburg, sp. zn. 601Hv/12/20w, z 30. októbra 2020 vo vzťahu k osobe odsúdeného S. P., nar. XX. U. XXXX v W., trvalý pobyt O. XXX/XX, E., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Korneuburg (ďalej len „odsúdený“), ktorým bol uznaný za vinného zo zločinu prevádzactva podľa § 114 ods. 1, ods. 3 bod 1 a 2, ods. 4 prvý prípad Zákona o cudzineckej polícii na skutkovom základe, že

E. P., S. P. a Q. B. sú vinní z toho, že vo vedomej a dobrovoľnej súčinnosti ako spolupáchatelia a ako členovia kriminálneho zoskupenia profesijným spôsobom (§ 70 Trestného zákonníka) umožnili minimálne trom cudzincom protizákonný vstup na územie alebo prechod cez územie členského štátu Európskej únie, a to s tým úmyslom, že odplatami za takýto čin seba alebo tretiu osobu neoprávnene obohatia, a to takým spôsobom, že za úhradu prevádzackého poplatku vo výške cca 400 eur až 700 eur za jednu prevádzanú osobu previezli prevádzané osoby vo svojich motorových vozidlách zo Srbskej republiky cez Maďarsko a Slovenskú republiku do Rakúskej republiky, a to spoločne v kolóne vozidiel, ktorá pozostávala z dvoch prevádzackých vozidiel a jedného napred idúceho vozidla, pričom počas každého nižšie uvedeného prevádzania boli v kufri motorového vozidla prepravované minimálne dve osoby počas obdobia niekoľkých hodín, a to

I. E. P., S. P. a Q. B. v Dobermannsdorf a na iných miestach
A. dňa 30. januára 2020 spolu 14 afganských utečencov a tiež
B. dňa 19. februára 2020 spolu 11 afganských utečencov,

II. S. P. a Q. B. vo Viedni a na iných miestach počas minimálne troch jázd v už viac nezistiteľné dni na jeseň/v zime 2019 cca 35 utečencov,

a za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 32 (tridsaťdva) mesiacov.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom, sp. zn. 6Ntc/8/2021, zo 16. septembra 2021 rozhodol, že podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí“) sa uznáva vo výroku o vine a vo výroku o treste odňatia slobody a vykoná sa rozsudok Krajského súdu Korneuburg, sp. zn. 601Hv/12/20w, z 30. októbra 2020 vo vzťahu k odsúdenému S. P., ktorým bol uznaný za vinného zo zločinu prevádzkačstva podľa § 114 ods. 1, ods. 3 bod 1 a 2, ods. 4 prvý prípad Zákona o cudzineckej polícii na vyššie uvedenom skutkovom základe. Krajský súd v Trnave zároveň rozhodol podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku, s poukazom na § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, že odsúdený S. P. bude pokračovať vo výkone trestu odňatia slobody bez jeho premeny v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku Krajského súdu v Trnave podal v zákonnej lehote odvolanie odsúdený S. P., ktorý uviedol, že nakoľko sa medzičasom zmenila situácia, žiada stiahnuť svoju žiadosť o preradenie na Slovensko. Ďalej uviedol, že: „6. júla 2021 na prejednávani v Korneuburgu sudkyňa rozhodla, že budem prepustený na slobodu pomocou vyhostení na paragraf 133a k dátumu 2. apríla 2022. Ďalším závažným dôvodom je môj zdravotný stav, ktorý má pri víruse corona zaraďuje do stavu „rizikový pacient“, a keďže som zatiaľ neochorel vírusom corona, dôverujem opatreniam proti vírusu, pri mojej srdečnej chorobe a ako cukrovkár, ktorý si štyrikrát denne pichá inzulín, som nútený sa odvolať proti preradeniu na Slovensko“.

K podanému odvolaniu sa prokurátorka Krajskej prokuratúry Trnava do času konania neverejného zasadnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nevyjadrila.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, s obmedzením podľa § 15 ods. 5 zákona č. 549/2011 Z. z., zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohol odsúdený podať odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo a zistil, že odvolanie odsúdeného je dôvodné, avšak z iných dôvodov, než ktoré uvádzal.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že Krajský súd v Trnave pri svojom rozhodovaní vychádzal z neúčinného znenia § 4 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, nakoľko zákonom č. 396/2019 Z. z., účinným od 1. januára 2020 došlo v uvedenom ustanovení k vypusteniu slov: „alebo má na jej území preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody na území Slovenskej republiky“. Táto zmena súvisela s vypustením definície pojmu „obvyklý pobyt“ v § 3 písm. g) o uznávaní a výkone rozhodnutí a jeho formálnym posudzovaním v podmienkach Slovenskej republiky.

Z hľadiska aktuálnej právnej úpravy je potrebné pojem obvyklý pobyt v zmysle ustanovenia § 4 ods.1

písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. vykladať fakticky, a teda ako miesto, kde sa dotknutá osoba reálne zdržiava, má domácnosť, rodinné alebo sociálne zázemie, zamestnanie a podobne; takéto miesto sa teda nemusí zhodovať s jej evidovaným pobytom. Pojem obvyklý pobyt sa teda nekryje s pojmom trvalý či prechodný pobyt v zmysle ich formálnej úradnej evidencie.

Krajský súd v Trnave splnenie podmienky obvyklého pobytu v tomto prípade nesprávne odvodil (len) z preukázanej existencie trvalého pobytu odsúdeného S. P. na území Slovenskej republiky (v obci E., okres W.), čo však v zmysle vyššie uvedenej a analyzovanej právnej úpravy už nie je dostačujúce.

Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu zistil, že odsúdený do zápisnice vyhotovenej v súvislosti s prevzatím výkonu trestu Slovenskou republikou (č. l. 96-99) uviedol, že žije v Českej republike, konkrétne na adrese X. XX, Z., so svojou manželkou a podľa všetkého aj s viacerými maloletými deťmi.

V tejto súvislosti najvyšší súd 27. októbra 2021 vykonal dopyt na Mestský úrad Z. ako aj Obecný úrad E. za účelom zistenia: „Kde mal odsúdený pred výkonom trestu odňatia slobody, teda v období do 30. októbra 2020, ťažisko svojho života, svojich záujmov, a to s ohľadom na svoje rodinné, pracovné a sociálne väzby (obvyklý pobyt, práca, manželka, deti, príbuzní, atď.).“

Starosta obce E. zaslal 4. novembra 2021 odpoveď, kde v podstate uviedol nasledovné: „S. P., nar. XX. U. XXXX v W., ženatý, k trvalému pobytu je prihlásený na adrese E., O. č. p. XXX/XX. Jeho predchádzajúca adresa bola E. č. XXX, rodinný dom s týmto súpisným číslom jeho rodičia predali a prehlásili sa na novú adresu, E., O. č. p. XXX. Rodičia S. P. už nežijú. Na adrese E., O. č. p. XXX/XX máme prihlásených k trvalému pobytu 12 osôb. S. P. sa 14. apríla 1998 oženil v R. v Českej republike a žil s manželkou Q. P., rod. B., nar. XX. Q. XXXX v Českej republike. V dobe uzavretia manželstva mala jeho manželka adresu trvalého pobytu - B., T. č. XXX, okres O.. Do našej obce prichádzal aj s rodinnou na návštevu k svojej sestre B. P., nar. X. Q. XXXX. Podľa informácií, ktoré máme, by mal mať tri dcéry, z ktorých jedna je už vydatá. Zistili sme, že S. P. sa v roku 2016 prisťahoval aj s manželkou do podnájmu na adresu E., O. č. p. XXX/XX. Na tejto adrese pobudli cca 2 roky, dom čiastočne zrekonštruovali, ale pre nehody s vlastníkom H. P., nar. X. X. XXXX sa z tejto adresy opäť odsťahovali na adresu, ktorá nám nie je známa. S. P. sa s manželkou Q. rozviedol, a opäť s ňou uzatvoril manželstvo. Podľa nepodložených informácií, vykonával živnosť v podobe kopáčských prác v Českej republike. Odsúdený v období do 30. októbra 2020 sa mal zdržiavať u manželky v Z. - Česká republika a do našej obce dochádzať aj s rodinnou na návštevu k sestre, kde sa zvykli zdržať aj týždeň. Na jeho osobu sme podávali informácie Okresnému súdu Znojmo aj Exekútorskému úradu v Lučenci. Iné údaje o menovanom a jeho rodine nám nie sú známe.“

Mesto Z., resp. jeho Komisia k prejednávaniu priestupkov, sa k dopytu vyjadrilo stručne podaním, ktoré bolo najvyššiemu súdu doručené 4. novembra 2021. V ňom sa uvádza, že mesto o správaní a celkovej povesti S. P. nemá poznatky; menovaný nebol za posledné 3 roky uznaný za vinného touto komisiou.

Najvyšší súd následne kontaktoval aj manželku obvineného, Q. P., za účelom overenia jej adresy pobytu, ktorá v nadväznosti na to uviedla, že jej trvalý pobyt zodpovedá skôr uvedenej adrese v Českej republike, podotýkajúc, že tam s ňou žil aj jej manžel, ktorý mal povolenie k pobytu.

V súlade s čl. 9 ods. 3 Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody, alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (ďalej len „rámcové rozhodnutie“) Najvyšší súd Slovenskej republiky požiadal Spolkové ministerstvo spravodlivosti Rakúskej republiky vo Viedni o bezodkladné poskytnutie ďalších informácií preukazujúcich splnenie kritérií uvedených v čl. 4 ods. 1 písm. a) rámcového rozhodnutia, alebo o poskytnutie ďalších informácií preukazujúcich splnenie ďalších kritérií uvedených v ostatných písmenách čl. 4 ods. 1 rámcového rozhodnutia. Zároveň odvolací súd žiadal o uvedenie informácie, či bolo odsúdenému S. P. uložené vyhostenie z Rakúskej republiky v súdnom alebo administratívnom

konaní, s poukazom na to, že odsúdený vo svojom odvolaní uviedol, že má byť prepustený na slobodu pomocou vyhostenia k dátumu 2. apríla 2022. V prípade, že došlo k uloženiu vyhostenia, odvolací súd požiadal o zaslanie rovnopisu takéhoto rozhodnutia, ktoré je potrebné pre ďalšie konanie vo veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky neopomenul zdôrazniť adresu obvyklého pobytu odsúdeného, nakoľko sa jedná o adresu v Českej republike, nie v Slovenskej republike, či osvedčenie čl. 5 rámcového rozhodnutia bolo správne adresované.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bola 26. novembra 2021 doručená odpoveď od Spolkového ministerstva spravodlivosti Rakúskej republiky vo Viedni. Následné opatrením, sp. zn. 1Urto/5/2021, z 30. novembra 2021 bola podľa § 28 ods. 4 Trestného poriadku pribratá ako prekladateľka z jazyka nemeckého do jazyka slovenského Ing. W. P., za účelom vyhotovenia prekladu. Uvedený preklad bol dovolaciemu súdu doručený 3. decembra 2021. Spolkové ministerstvo spravodlivosti Rakúskej republiky vo Viedni uviedlo nasledovné: „V súvislosti s listom zo dňa 10. novembra 2021 má Spolkové ministerstvo spravodlivosti [Bundesministerium für Justiz] česť oznámiť Vám, že pre slovenského štátneho príslušníka S. P., narodeného XX. U. XXXX platí zákaz pobytu na dobu 8 rokov, ktorý vydal Spolkový úrad pre cudzincov a azyl [Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl] dňa 13. januára 2021, pod číslom 1266563005/200646485. Spolkové ministerstvo spravodlivosti má česť oprieť svoju žiadosť o prevzatie ďalšieho výkonu o článok 4 odstavce 1 písmeno b) Rámcového rozhodnutia Rady zo dňa 27. novembra 2008, RRR 2008/909/SVV. Spolkové ministerstvo spravodlivosti [Bundesministerium für Justiz] má česť upozorniť, že podľa článku 5 ods. 1 Rámcového rozhodnutia Rady je potrebné zaslať rozsudok spolu s osvedčením vykonávajúcemu štátu. Kópiu zákazu pobytu zasielať nebudeme. Spolkové ministerstvo spravodlivosti [Bundesministerium für Justiz] využíva túto príležitosť, aby Vás ubezpečilo o svojej najhlbšej úcte“.

Na podklade uvedených skutočností najvyšší súd zistil, že odsúdený S. P. je síce občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území, avšak jeho obvyklým pobytom je v zmysle zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí s najväčšou pravdepodobnosťou mesto Z. v Českej republike, keďže pred výkonom trestu odňatia slobody, o ktorého uznaní v tomto konaní ide, sa tam fyzicky zdržiaval - žil v jednej domácnosti so svojou manželkou a deťmi, privyrábajúc si na živobytie kopáckymi prácami.

Zároveň najvyšší súd skúmal, či za týchto okolností nie je splnená podmienka uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia uvedená v § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z., teda že odsúdený síce nemá na území Slovenskej republiky, ale po výkone trestnej sankcie má byť vyhostený na územie Slovenskej republiky na základe rozhodnutia vydaného v súdnom alebo správnom konaní.

Z prípisu Spolkového ministerstva spravodlivosti Rakúskej republiky vo Viedni síce vyplýva, že mu bol v správnom konaní uložený zákaz pobytu na území Rakúskej republiky na dobu 8 rokov. Z uvedeného oznámenia však jednoznačne nevyplyva, či sa jedná o vyhostenie. Zároveň príslušný orgán štátu pôvodu napriek žiadosti nezaslal kópiu tohto rozhodnutia o zákaze pobytu.

Napriek úsiliu najvyššieho súdu nebolo preto možné bezpečne verifikovať či a s akým obsahom a v akej forme bolo odsúdenému v štáte pôvodu uložené vyhostenie, čo by oprávňovalo prípadné konštatovanie existencie dôvodu uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z.

Rečou zákona, najvyšší súd po konštatácii, že v tomto prípade existuje dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia z dôvodu uvedeného v § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, keďže tu nie je splnená podmienka uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 4 ods. 1, nemohol postupovať inak, než zrušiť napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave a odmietnuť uznanie a výkon rozsudku Krajského súdu Korneuburg, sp. zn. 601Hv/12/20w, z 30. októbra 2020.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.